

ORĘDOWNIK URZĘDOWY

POWIATU KOZMIŃSKIEGO

Przedpłata:

na miesiąc grudeń 0,75 zł.

Wychodzi w środy i soboty

Ogłoszenia:

miejscowe mm. 1-linowy 5 groszy
poza miejscowe " " 6 "

Dział urzędowy

Nr. 345. Na mocy § 160 ustęp 2 Ordynacji ubez. z dnia 19 VII. 1911 ustanawiam na powiat Kozmin wstecz od 1 lipca 1924 r. następne przeciętne ceny miejscowe potrzebne do obliczenia wartości poborów w naturaljach robotników rolnych zawodowych i urzędników oraz z wartości utrzymania jak następuje:

1.	100 kl. pszenicy	25,— zł
2.	100 „ żyta	20,— „
3.	100 „ jęczmienia	18,— „
4.	100 „ owsa	23,— „
5.	100 „ grochu	27,— „
6.	50 „ ziemniaków	2,— „
7.	50 „ słomy	1,50 „
8.	50 „ siana	1,50 „
9.	1 „ prosa	3,— „
10.	1 „ pęczaku	0,50 „
11.	1 „ fasoli	0,30 „
12.	1 „ kaszy	0,35 „
13.	1 „ kawy	0,80 „
14.	1 „ soli	0,30 „
15.	1 „ masła	2,— „
16.	1 litr mleka	0,18 „
17.	1 „ kwaśnego mleka wzgl. zbieranego lub maślanka	0,13 „
18.	1 kopa jaj	8,— „
19.	1 kg. mąki pszennej	0,50 „
20.	1 „ mąki żytniej	0,40 „
21.	1 „ mięsa	1,50 „
22.	Wartość użytkowania jednej morgi ziemi nie nawożonej	20,— „
23.	Wartość użytkowania jednego ara ziemi nie nawożonej	3,— „
24.	Wartość użytkowania jednej morgi ziemi nawożonej i zoranej	30,— „
25.	Wartość użytkowania jednej morgi uprawionego ogrodu	30,— „
26.	Wartość użytkowania jednego zagonu (30 prętów kwadr.) na kapustę	12,— „
27.	Wartość użytkowania jednego zagonu (30 prętów kwadr.) na ziemniaki	10,— „
28.	Wartość użytkowania jednej krowy rocznie	90,— „
29.	Wartość użytkowania jednej krowy rocznie dostawionej przez pracodawcę	110,— „
30.	Wartość użytk. jednej świni rocznie	35,— „
31.	1 świnia tuczna na centnar żywej wagi	60,— „
32.	Wartość użytkowania jednego skopu (bez skóry) rocznie	25,— „
33.	Wartość użytkow. jednej kozy rocznie	15,— „
34.	Gęsi za sztukę	5,50 „
35.	Kaczki za sztukę	3,— „
36.	Inny drób	2,— „
37.	Wartość użytkowania drobiu (ogółem nie dzieląc na rodzaj) rocznie	10,— „

38.	Wolna opieka lekarska i apteka	50,— zł
39.	Wolna furmanka do kościoła i w ciągu roku 2 furmanki	10,— „

Dla nieżonatych robotników zawodo

40.	Wolne mieszkanie rocznie	40,— „
41.	Wolny opał rocznie	50,— „
42.	Wolne utrzymanie rocznie	30,— „
43.	Wolne utrzymanie i pranie	50,— „

Dla żonatych robotników zawodowy

44.	Wolne mieszkanie rocznie	55,— „
45.	Wolny opał	100,— „
46.	Wartość deputatu składającego się z żyta i ziemniaków	2300,— „
47.	Wartość użytkowania żywego inwentarza drobnego (ogółem bez względu na rodzaje)	50,— „

Dla nieżonatych urzędników gospodarczych!

48.	Zupełnie wolne utrzymanie i pranie (włącznie mieszkanie, światło, opał itd.)	800,— „
49.	Wolne utrzymanie z praniem	920,— „
50.	Wolne mieszkanie rocznie	60,— „
51.	Wolny opał	50,— „

Dla żonatych urzędników gospodarczych!

52.	Wolne mieszkanie rocznie	240,— „
53.	Wolny opał	120,— „
54.	Wartość deputatu w ziemniakach, zbożu i wartości użytkowa z bydła (ogólnie bez względu na rodzaj)	2500,— „
55.	Wolna opieka lekarska i lekarstwo rocznie	150,— „
56.	1 centnar węgla	2,30 „
57.	kbm. drzewa	8,— „
58.	1 kupka gałęzi	3,50 „
59.	1000 sztuk torfu	7,— „
60.	Wartość wolnego mieszkania ustanawia się następująco:	

I. Dla osób zatrudnionych w domu:

1.	dla nauczycieli wychowawców sekretarzy prywatnych, dom dla towarzystwa, deprezentanek, Dam domu, bon, I klasy, pielęgnarek chorych i innych wykwalifikowanych zawodów dziennie	1,— „
2.	dla sług, woźnic, szoferów, bon II klasy, pielęgnarek dzieci, panienek dla dzieci, klucznik wyręczycielek, gospodyń domu i innych podobnych osób dziennie	0,80 „
3.	dla wszystkich innych osób męskich także i woźnych w miastach dziennie	0,70— „

Wartości wolnego mieszkania wynosi $\frac{1}{10}$ powyższych płac dziennych. Jeżeli osoba otrzymuje tylko wolne utrzymanie bez mieszkania natenczas należy odciągnąć wartość mieszkania w wysokości $1 \frac{1}{10}$ powyższych płac.

II. Dla osób zatrudnionych w przedsiębiorstwach przemysłowych.

1. dla urzędników, majstrów, starszych kelnerów i t. p. urzędników, dla pomocników handlowych i pomocników aptekarskich dziennie 0,80 „

2. dla czeladników, rzemieślniczych i pomocników, kelnerów i żeńskich pomocników handlowych, dla męskich uczniów handlowych i aptekarskich i dla wszystkich innych pracujących przedsiębiorstwach przemysłowych dziennie 0,70 „

3. dla uczniów rzemieślniczych męskich i żeńskich jako też i dla wszystkich innych męskich osób zatrudnionych w przedsiębiorstwach 0,40 „

Wartość wolnego mieszkania wynosi 1/10 część powyższych płac dziennych. Jeżeli osoba otrzymuje tylko utrzymanie bez mieszkania należy potrącić przypadającej jej płacy 1/10 część tej płacy.

III.

1. Dla męskiej służby wiejskiej dziennie 0,60 „

2. dla żeńskiej służby wiejskiej dziennie 0,45 „

Wartość wolnego mieszkania dla młodocianej służby na wsi poniżej lat 16 wynosi dziennie 0,25 „

Powyższe ustalenie obowiązuje wstecz od 1-go lipca 1924 r.

Powyższe podaję do publicznej wiadomości.

— L. dz. 499/24—14 Ub. II. —

Koźmin, dnia 1 grudnia 1924 r.

Przewodniczący

Niemojowski.

Nr. 346. Mianuję niniejszem z zastrzeżeniem odwołania każdego czasu p. Stanisława Schaetzla, fryzjera na Pogorzeli rewizorem mięsa i trychin na miasto Pogorzela, oraz dla miejscowości: Pogorzela dwór, Głuchów gm. Szelejew gm. i dwór z folwarkami Antczkow, Bielawy, Józefów i Stefanowo.

Jako oglądacz trychin otrzymuje obwodowy Pogorzela i Głuchówek.

Do obwodu Pogorzela zalicza się Pogorzela dwór, Taczanówko leśniczówkę, Elżbietków gm. i Bielawy — Pogorzelskie dwór.

Do obwodu Głuchówek zalicza się Głuchówek gm., Głuchów gm. i Łukaszew dwór.

— L. dz. 5353/24—4 II. —

Koźmin, dnia 29 listopada 1924 r.

Starosta, Niemojowski.

Nr. 347. Dotyczy składek dla Zakładu Ubezpieczeń od wypadków w rolnictwie.

Przedsiębiorców, którem w myśl uchwały Zarządu Głównego Zakładu Ubezpieczeń od wypadków w rolnictwie za rok kalendarzowy 1924 składki wymierzono, wzywam do uiszczenia tychże do dnia 15 grudnia 1924 w odnośnym Urzędzie gminnym, gdzie i katastry wyżej wspomnianego Zakładu wyłożone zostały celem przejżenia tychże.

Zarazem wzywam wszystkich sołtysów gminnych i dworskich do przystąpienia ściągania składek oraz odstawienia takowych w terminie nieprzekraczalnym do dnia 17 grudnia r. b.

W razie nieuiszczenia w terminie wyznaczonym przystąpi się do przymusowego ściągnięcia za co po-

biera się w myśl Statutu wspomnianego Zakładu 10% zaległej kwoty jako karę.

— L. dz. 750/24 N. W. —

Koźmin, dnia 3 grudnia 1924 r.

Przewodniczący Wydziału Powiatowego,
Niemojowski

Dział nieurzędowy

Odezw a

do PP. Dyrektorów, Inspektorów, Kierowników Nauczycieli i Nauczycielek wszystkich stopni i typów szkół Okręgu Szkolnego Poznańskiego.

Dwudziestąpiątą rocznicę odkryć naukowych Marji Curie-Słodowskiej uczciła Francja wspaniałą uroczystością w Sorbonie i darem narodowym w postaci dożywniej renty dla Jubilatki. Pani Curie-Słodowska jest Polką i Polska ma większy niż Francja obowiązek uczcić pamięć jej wiokopomnych zasług naukowych. W Warszawie, w rodzinnym mieście Curie-Słodowskiej, utworzył się Komitet, który wziął sobie za zadanie zbudować z ofiar publicznych Instytut Radowy jako Polską Fundację Narodową i Dar Narodowy dla Marji Skłodowskiej-Curie od wdzięcznej Polski.

Ten Komitet Główny tworzy we wszystkich miastach Wojewódzkich i powiatowych Komitety prowincjonalne. Komitety te jednak akcją swoją nie zdołają ogarnąć całej Polski aż do najdrobniejszych gmin, gdzie tylko żyje polska myśl, zdolna ocenić doniosłość zasług Skłodowskiej. Do pomocy w tej sprawie powołane jest w pierwszym rzędzie nauczycielstwo polskie, gdyż idzie tu o uczczenie zasług naukowych wielkiej uczoniej — nauczycielki. Zwracam się tedy do PP. Dyrektorów, Inspektorów, Kierowników, Nauczycieli i Nauczycielek całego Okręgu z gorącym wezwaniem, aby nie odmówili swej pomocy, kiedy Komitet Wojewódzki wyda odezwę, nawołującą do organizowania Komitetów powiatowych i miejscowych. Mam przekonanie, że imię Skłodowskiej i piękny cel zbudowania Instytutu Radowego będą dostateczną pobudką do pracy.

Bliższe szczegóły, odnoszące się do organizacji Komitetów i zbierania składek ogłaszają odezwy Komitetu Wojewódzkiego.

Dodaję, że zbieranie składek po szkołach jest wyklucone.

(—) Bernad Chrzanowski
Kurator.

Do Dyrekcyj i Kierownictw wszystkich szkół Okręgu Szkolnego.

W dniach od 10 do 14 grudnia odbywać się będzie w całej Polsce zbieranie ofiar na Dar Narodowy dla wielkiej uczonej rodaczki naszej, Marji Skłodowskiej-Curie. Dar ten ma być obrócony na wzniesienie Instytutu Radowego w Warszawie. Jakkolwiek zbieranie ofiar nie będzie się odbywać w szkołach, to jednak młodzież może wziąć również udział w uczczeniu wielkiej Polki przez poznanie jej wielkich naukowych zasług. W tym celu zechcą dyrekcje i Kierownictwa szkół zarządzić, aby dla młodzieży odpowiednio do wieku i rozwoju umysłowego uczniów urządzono po-

**Wdowy których mężowie
Polegli walcząc za wolność
Błagają o pracę!**

Kupujecie, więc nalepki na warsztaty pracy!

gadanek o Marji Skłodowskiej-Curie i jej odkryciach naukowych. Niechaj jej imię, praca i zasługi znane będą polskiej młodzieży i niechaj budzą w niej szlachetny zapał do pracy.

Wydział Wykonawczy Komitetu Głównego (Warszawa, Nowy Świat 21) ma na składzie następujące wydawnictwa: 1) broszurę ilustrowaną z biografią M. S. C. i historia odkrycia radu po 2 zł, 2) małą broszurkę na odczyt lub pogadankę po 30 gr. 3) pocztówki z fotografii M. S. C. w 6-ciu odmianach po 30 gr. 4) portrety M. S. C. w laboratorium, rysunku Ant. Kamińskiego po 3 zł.

Pożądaną byłoby rzeczą, aby wszystkie szkoły zakupiły portret. Wymienione wyżej wydawnictwa będą miały także do sprzedaży Komitety powiatowe.

Ze względu na krótkość czasu osobnych okólników Kuratorium nie będzie rozsyłać.

Kurator, (—) I. Stein.

Wiadomości rozmaite.

Niedługo będą i złote monety. A srebrne zostaną poprawione. W drugiej połowie grudnia nadejdzie do Warszawy pierwszy transport monet, złotych bitych w mennicy francuskiej. Próby pozwalają przypuszczać, że monety wyrobu francuskiego będą bez zarzutu. Celem polepszenia dalszych transportów monet srebrnych bitych dla Polski w Anglii, mennica królewska w Londynie ma wykonać nowe stemple dwuzłotowe, które bite będą z datą 1925 i z początkiem tego roku znajdą się w obiegu.

Znowu tajemnicza zbrodnia w powiecie szubińskim. W pobliżu szosy Nakło—Kcynia w powiecie szubińskim znaleziono nagle zwłoki starszego mężczyzny. Rana na czaszce wskazuje, że człowiek ten został zamordowany. Bliższe badania wykazały, że zwłoki jego dłuższy czas leżały w gnojówce, poczem przeniesiono je w pobliżu szosy. Prawa noga nieznaney ofiary ubrana jest w pończochę domowego wyrobu.

Trzy czterokrotne wyroki śmierci. Przez kilka dni toczyły się przed sądem okręgowym w Toruniu rozprawy przeciw mordercom dzieci kolonisty Thobera w Oborach pod Toruniem. Oskarżeni, Dziegielewski Lipiecki i Filipów, jak to udowodnił przewód sądowy, zamordowali w drugie święto Wielkanocy r. b. czworo

dzieci kolonisty Thobera w wieku od 9 do 14 lat i dokonali rabunku. Każdego z oskarżonych uznano winnym zbrodni poczwórnego morderstwa i zasądzono ich czterokrotnie na śmierć. Za rabunek zasądzono dwu zbrodniarzy każdego na dwa a jednego na pięć lat ciężkiego więzienia i 10 lat utraty praw obywatelskich.

Ślub na peronie kolejowym. Niejaki pan Scot Mac Kee, Szkot, zamieszkały w Detroit, zdaje się mieć bardzo mało czasu, a natomiast bardzo wiele wyrzutów sumienia, skoro wziął ślub w całkiem osobliwy sposób, byleby tylko dotrzymać danego słowa.

Szkot ten zakochał się w młodej dziewczynie z Nowego Jorku, i wysłał list do jej rodziców, w którym poprosił o rękę córki a zarazem o to, ażeby rodzice zechcieli wysłać ją bezzwłocznie do Detroit, gdzie oczekiwana na nią będzie na dworcu kolejowym.

Upoważnienie do wzięcia ślubu było gotowe, znajdowali się też w pogotowiu duchowni, którzy mieli natychmiast dać ślub młodej parze. Wszystko było z góry przygotowane dlatego, że rodzice dbali o dobrą opinię swojej córki, postawili warunek, aby ślub odbył się natychmiast po jej przybyciu do Detroit. Zakochany Szkot nie dał sobie tego dwa razy powtarzać, to też zaledwie pociąg zajechał na dworzec kolejowy w Detroit i szczęśliwa narzeczona wysiadła ze swego przedziału, narzeczony, uszczęśliwiony jej przybyciem, natychmiast wziął ją pod rękę i poprowadził przed oblicze znajdującego się na peronie duchownego, który bez zwłoki dał zakochanej parze ślub. Ślub na peronie kolejowym! Taki wypadek nie zdarzył się jeszcze nawet w Ameryce.

Warszawa. (Wykrycie drukarni komunistycznej.) Przy ul. Dobrej 79 istniała drukarnia pod nazwą: „Polska Drukarnia“, właścicielami, której byli bracia Domaniwscy. W drukarni tej pos. Skrzypa (ukrainiec), urządził nakład druków komunistycznych. Przy rewizji, która dokonana została, aresztowano właścicieli drukarni i 10-ciu zecerów. Kompromitujące akta wraz z listami szeregu posłów komunistycznych z Sejmu polskiego odesłano do prokuratora.

Ofiary i pokwitowania.

Zebrano na zabawie w Lipówcu za inicjatywą p. Antoniny Plutowej na cel Towarzystwa Czer. Krzyża 12,06 zł. Wszystkim szlachetnem składa serdeczne Bóg zapłać. Jaworowiczowa, prezesowa.

Pierwszorzędne suche drzewo

szczepowe, sosnowe, ol-
szynowe, osicowe (metr.
przestrz. 13,75)

dębowe, jesionowe,
brzozowe (mtr. prz 14,75)
miarę wagonową dostar-
cza każdą ilość franco
wagon do każdej stacji
kolejowej (koleji państw.)

EGGEBRECHT — Wieleń, pow. Czarnków.

Prima trockenenes

Kloben-, Kiefern-,
Erlen-, Espen-

(Rm. 13,75),

Eichen-, Eschen-
und Birkenholz

(Rm. 14,75)

Waggonmass liefert jedes
Quantum waggonfrei je-
der Vollbahnstation

Książki szkolne

zeszyty, piórka, atrament,
tablice, rysiki, gąbki i t. d.

poleca

J. Kraszewska, Koźmin

Księgarnia Orędownika

NOWA DROGERJA
KOŹMIN Wlkp.
RYNEK
TEL. 86

poleca
korzenie
do
pierników
amoniak
i
potarz

empfiehlt
Pfefferfuchen =
gewürz
Sirschhornsalz
und
Potafche

WALNE ZGROMADZENIE

podpisany spółdzielni odbędzie się
we wtorek, dnia 30 grudnia 1924 o godz. 2^{1/2}, popołudniu
w lokalu Banku Koźmińskiego w Koźminie.

Porządek obrad:

1. sprawozdanie Zarządu i Rady Nadzorczej za rok obrachunkowy 1923/24,
2. przyjęcie rachunku i bilansu za rok 1923/24 i udzielenie pokwitowania Zarządowi i Radzie Nadzorczej,
3. podział zysku,
4. zmiana statutu i to §§ 12 i 13,
5. zatwierdzenie przeszacowania poszczególnych pozycji bilansu otwarcia w złotych, wzgl. zatwierdzenie bilansu otwarcia w złotych,
6. obór jednego członka Rady Nadzorczej,
7. wolne głosy.

Sprawozdanie, obrachunek roczny, obrachunek zysków i strat oraz bilans wyłożone są w lokalu Banku Koźmińskiego codziennie od godz. 9-tej do 1-ej.

Koźmin, dnia 1 grudnia 1924 r.

Koźmińska Spółdzielnia Mleczarska w Lipowcu z odp. ogr.

Dr. Janusz Chosłowski, prezes Rady Nadzorczej.

Książęce Nadleśnictwo Baszków pow. Krotoszyn

sprzeda w dniu 19 grudnia b. r. o godz. 9-ej rano

w drodze publicznego przetargu na sali p. Baumgarta w Baszkowie

ze wszystkich rewirów opał i budulec

w drobnych ilościach

Książęcy Nadleśniczy.

WAPNO

w sztukach i lasowane

mamy stale na sprzedaż

Maćkowiak i Ska.

Koźmin

Telefon 69

filja Pogorzela

Telefon 28

**Wyborową mąkę
żytnią i pszenną
oraz ospę**

w mniejszych i większych
ilościach

wymienia stale

Młyn Parowy Pogorzela

**Prima Roggen- und
Weizenmehl
sowie Kleie**

in kleineren u grösseren
Posten

tauscht zu jeder Zeit um

ZABAWKI

gwiazdkowe

poleca

J. Kraszewska, Koźmin

Księgarnia
Orędownika

Samochód

osobowy

wypożyczam

każdego czasu

B. Dymel, Koźmin

Tel. 6. Klasztorna 27 Tel. 6.

Dnia 7 grudnia 1924 odbędzie się

na sali p. Grodzkiego

koncert orkiestry symfonicznej

70 p. piech.

w sile 29 ludzi pod kierunkiem kapelm. Grafi

Początek o godz. 7³⁰ wieczorem.

Wobec tego że cały dochód przeznaczony na oświatę w w. j. s. k. prosi o silne poparcie.